

Republika Hrvatska
Općinski sud u Šibeniku
Stjepana Radića 81

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E

P R E S U D A

Općinski sud u Šibeniku, po sutkinji Martini Miletić Lovrić, u pravnoj stvari tužitelja MARIJA ŠPADINA (OIB:81641840944) iz Australije, 733 A Warringan R.D. Forestville 2087 Sydney, OIB:81641840944, zastupana po punomoćnici Suzani Mandić, odvjetnici iz Šibenika, protiv tuženika ŠIBENSKA BISKUPIJA (OIB:46115555394) Biskupski ordinarijat, Šibenik, Ulica fra Jeronima Milete 2 A, zastupan po punomoćnici Nadi Mikulandra odvjetnici u Šibeniku, radi utvrđenja i uknjižbe, nakon održane i zaključene javne glavne rasprave dana 12. svibnja 2026. godine u prisutnosti punomoćnice tužitelja Suzane Mandić, odvjetnice u Šibeniku i zamjenice punomoćnika tuženika Lukrecije Munitić, odvjetnice u Šibeniku po objavi dana 18. lipnja 2026. godine

p r e s u d i o j e

I. Utvrđuje se da je tužiteljica Marija Špadina (OIB: 81641840944), vlasnica za cijelo nekretnina označenih kao kat. čest. 3212 Z.U. 1270 i kat. čest. 3222 Z.U. 1197 obje K.O. Tisno te se ovlašćuje temeljem ove presude zatražiti i postići uknjižbu prava vlasništva na svoje ime za cijelo uz istodoban izbris tog prava sa imena Šibenska biskupija OIB: 46115555394 Šibenik, Biskupa J. Milete 2A, sve u roku od 15 dana.

II. Nalaže se tuženoj da u roku od 15 dana naknaditi tuženiku parnični trošak u iznosu od 3.322,38 eura zajedno za zakonskom zateznom kamatom.

III. Odbija se kao neosnovan zahtjev tužiteljice za namirenje troškova parničnog postupka u iznosu do 53,80 eura.

Obrazloženje

1. Tužiteljica Marija Špadina podnijela je ovom sudu, dana 26. veljače 2016. godine, tužbu protiv tuženika Šibenske Biskupije, radi utvrđenja prava vlasništva nekretnina koje se nalaze K.O. Tisno поближе opisani u tužbi.

1.1. Tužiteljica u tužbi i tijekom postupka navodi da je u zemljišnoj knjizi ovog suda kao vlasnik na nekretninama katastarske oznake čest. zem. 3212 vrt Z.U. 1270 i čest. zem. 3222 vrt Z.U. 1197 sve K.O. Tisno upisana tuženica, dok je kao posjednik u evidenciji Područnog ureda za katastar Šibenik na nekretnini oznake čest. zem. 3212

K.O. Tisno upisan pokojni djed tužiteljice Kaleb Božidar pok. Frane pok. Šime, a na nekretnini oznake čest. zem. 3222 K.O. Tisno Henjak Ive pok. Stipe. Predmetne nekretnine narodnim imenom zv. "Dočine" da su isključivo vlasništvo tužiteljice za cijelo, a koje da je stekla nasljedstvom i dosjelošću. Iste da je naslijedila od svog pok. djeda Kaleb Božidara pok. Frane prema rješenju o nasljeđivanju ovog suda poslovni broj O-438/89 od dana 15. veljače 2000. godine, a ovaj nasljedstvom od svog oca Kaleb Frane pok. Šime, pradjeda tužiteljice prema rješenju o nasljeđivanju ovog suda br. O-463/65 od dana 22. listopada 1965. godine. Predmetne nekretnine da se nalaze u posjedu tužiteljice i njenih prednika preko 150 godina, a iste su obrađivane, korištene kao poljoprivredno zemljište (krumpir, grašak bob, blitva, salata i dr.), te na istima postoje i stabla maslina, te su ograđene suhozidovima. Tužiteljica da ima pravni interes uskladiti zemljišnoknjižno stanje predmetnih nekretnina sa stvarnim, pa je predložila da sud nakon provedenog postupka donese presudu kojom će se prihvatiti tužbeni zahtjev pobliže naveden u izreci.

2. Tuženik se protivio tužbi i tužbenom zahtjevu tužiteljice, te u odgovoru na tužbu isticao da je tužba u činjeničnom dijelu nerazumljiva i proturječna samoj sebi, kako u sadržaju tako i u priloženim dokazima. Tužiteljica da tvrdi da je vlasništvo stekla temeljem nasljeđivanja i dosjelošti, što je pravno nemoguće, odnosno jedno isključuje drugo kao temelj stjecanja stvarnih prava uopće. Posjed od 150 godina da ničim nije dokazala niti priložila dokaze na tu okolnost, a stanje na samom terenu je takvo da isključuje postojanje poljoprivrednih kultura koje se u tužbi navode. Pravni slijed tužiteljice je nejasan i protivan zakonu. Naime, djed tužiteljice Božidar Kaleb, koji je oporučno raspolagao utuženim nekretninama, da nije bio vlasnik istih, a niti da je mogao dovršiti dosjelošt zakonom tražene kvalitete posjeda i potrebnog vremena, a to sve iz razloga jer je rođen 1913.g. i bio je tek zakupnik na zemljištu u vlasništvu pravnih osoba Katoličke crkve, te je za to svoje pravo zakupa uredno i plaćao zakupninu u urodu poljoprivrednih kultura. Takva situacija da je bila uobičajena za Crkvu u Tisnom, te da o navedenom postoji i pisana evidencija koju je mjesni župnik vodio u odnosu na prihode mještana odnosno Župe, ovisno o povijesnom razdoblju unutarjeg ustroja Katoličke crkve. Stoga da je jasno da izostaje temeljna kvaliteta odnosno posjed "bona fides", ali i samostalnost posjeda, što znači da posjednik posjeduje nekretninu kao da je njegova, a u konkretnom slučaju da je situacija potpuno suprotna. Prednici tužiteljice da su posjedovali utužene nekretnine kao zakupnici "crkvenog zemljišta", a tužiteljica makar i danas bila pošten posjednik, što nije vjerojatno, nema potrebno vrijeme posjedovanja da bi se pozivala na dosjelošt. Tužiteljica da se prije nekoliko godina obratila župniku župe Tisno don Lazaru Ćibariću radi informacije glede pravnog statusa utuženih nekretnina i stava Crkve glede mogućnosti dopuštenja uknjižbe u zemljišne knjige. Rješenje o nasljeđivanju br. O-463/65 od dana 22.10.1965.g. doneseno iza smrti pradjeda tužiteljice Kaleb Frane pok. Šime da se ne odnosi na utužene nekretnine, jer nisu bila njegova ostavinska masa, pa kako nisu bile njegovo vlasništvo, onda da ih nije mogao naslijediti ni njegov nasljednik djed tužiteljice Kaleb Božidar, a to po temeljnom principu nasljeđivanja i prijenosa prava vlasništva po kojem nitko ne može prenijeti na drugoga više prava nego li ih sam ima ("nemo plus iuris...."). Slijedom navedenog, predložio je da se tužbeni zahtjev tužiteljice odbije, uz naknadu tuženiku parničnog troška.

3. U ovoj pravnoj stvari donesena je presuda ovog suda pod poslovnim brojem P-327/2016 od dana 19. listopada 2020. godine na koju su stranke uložile žalbu pa je

drugostupanjski sud, točnije Županijski sud u Zagrebu rješenjem pod poslovnim brojem GŽ-2728/2020 od dana 07. ožujka 2023. godine ukinuo presudu ovog suda pod poslovnim brojem P-327/2016 od dana 19. listopada 2020. godine te predmet vratio na ponovni postupak.

4. U ponovljenom postupku su izvedeni dokazi pregledom preslike rješenja o nasljeđivanju ovog suda pod poslovnim brojem O-438/99 iza smrti Kaleb Božidara, preslike rješenja o nasljeđivanju ovog suda pod poslovnim brojem O-463/65 iza smrti Kaleb Frane pok. Šime, očevidom na licu mjesta od dana 06. srpnja 20 uz učešće vještaka geodeta Ivica Trošića, pregledom skice mjesta očevida vještaka mjernika Ivica Trošića od dana 07. srpnja 2020. godine a zaprimljene dana 09. srpnja 2020. godine, saslušanjem svjedoka Ive Henjaka, Borisa Crvelina, Boženke Čuzela-Papata i Božidara Kaleb, pregledom povijesti promjena na katastarskim česticama Područnog ureda za katastar Šibenik od dana 13. rujna 2016. godine, povijesnog izvotka za Z.U. 1270 K.O. Tisno, Ki-9683/2016, te djelomičnog povijesnog izvotka za Z.U. 1197 K.O. Tisno, Ki-9685/2016, pregledom izvoda iz knjige zakupnika zemljišta u preslici, a priloženog u spis po tuženiku, kao i pregledom e-zemljišne knjige za utužene nekretnine.

5. Tužbeni zahtjev tužiteljice je osnovan.

6. Analizom i ocjenom svih u postupku provedenih dokaza, kako pojedinačno tako i u njihovoj ukupnosti, kao i rezultata cjelokupnog postupka, sud je tužbeni zahtjev našao osnovanim.

7. Predmet spora predstavljaju nekretnine označene kao kat. čest. 3212 Z.U. 1270 i kat. čest. 3222 Z.U. 1197 obje K.O. Tisno.

8. Pregledom zemljišno knjižnog izvotka za utužene nekretnine sud je utvrdio da je u zemljišnim knjigama suda kao vlasnik istih upisana Šibenska biskupija, dakle tuženik.

9. Između stranaka nije sporno, a što je sud utvrdio pregledom povijesnih izvadaka br. Ki-9683/2016 i Ki-9685/2016, te zemljišne knjige ovog suda za K.O. Tisno da je u Z.U. 1197 na nekretnini oznake čest. zem. 3222 vrt, bez naznačene površine i u Z.U. 1270 na nekretnini oznake čest. zem. 3212 vrt, bez naznačene površine, kao vlasnik upisana tuženica (prijašnjeg upisa kao Šibenska Katolička biskupska stolica) i to od osnutka zemljišne knjige za cijelo. Iz povijesti promjena na katastarskim česticama Područnog ureda za katastar Šibenik od dana 13. rujna 2016. godine, razvidno je da je revizijom posjeda 1954. godine u posjedovnom listu br. 194 za K.O. Tisno na čest. br. 3212 bio upisan kao posjednik prednik tužiteljice, njen pradjed Frane Kaleb p. Šime iz Tisnog, a da je temeljem rješenja o nasljeđivanju ovog suda br. O- 463/65 stavkom 81/1967 brisan isti, te je upisan djed tužiteljice Božidar Kaleb p. Frane iz Tisnog, da su revizijom posjeda 1954. godine na čest. br. 3222 u posjedovnom listu br. 174 bili upisani Henjak Krste p. Ante i Henjak Božica ž. Krste iz Tisnog, da su stavkom 21/1963 temeljem uvida na terenu isti brisani, te je kao posjednik upisan Henjak Stipe p. Krste, a stavkom 80/1995 temeljem rješenja ovog suda br. O-503/92 brisan je Henjak Stipe i upisan je kao posjednik Ive Henjak p. Stipe iz Tisnog.

9.1. Nadalje, pregledom rješenja o nasljeđivanju ovog suda br. O-463/65 od dana 22. listopada 1965. godine donesenog iza smrti pradjeda tužiteljice Kaleb Frane pok. Šime rođenog dana 29. rujna 1879. godine, a preminulog dana 17. kolovoza 1965. godine razvidno je da je temeljem oporuke njegovim nasljednikom proglašen djed tužiteljice Kaleb Božidar za 6/10 dijela, a da u njegovu ostavinu nisu ušle predmetne nekretnine. Pregledom rješenja o nasljeđivanju ovog suda br. O-438/99 od dana 15. veljače 2000. g. donesenog iza smrti djeda tužiteljice Kaleb Božidara pok. Frane, rođenog dana 24. prosinca 1913. godine, a preminulog dana 20. travnja 1999. godine, utvrđeno je da je njegovom nasljednicom temeljem oporuke na zemlji zv. "Dočine" oznake čest. zem. 3212, 3090/2 i 3222 K.O. Tisno proglašena njegova unuka Marija Špadina ž. Mate iz Australije (tužiteljica) za cijelo.

9.2. Očevidom na licu mjesta od dana 06. srpnja 2020. g. uz učešće vještaka geodeta utvrđeno je da predmet spora predstavljaju dvije nekretnine položene u predjelu koje mjesno stanovništvo naziva "Dočine", a položene su u pravcu sjeveroistok-jugozapad, gdje je veća na sjeveroistoku, a manja prema jugozapadu. Gornja parcela identificira se kao čest. zem. 3212 K.O. Tisno i ista je sa tri strane omeđena starim kamenim suhozidom dok je sa sjeverozapadne strane omeđena gribljom. Od poboljšica na istoj ima 5 maslina, koje se ne obrađuju redovito. Ostalo je zapuštena oranica na kojoj raste makija i trava. Donja (na jugozapadu) parcela identificira se kao čest. zem. 3222 K.O. Tisno, te je omeđena sa jugozapadne strane starim kamenih suhozidom, a sa te strane izlazi na javni put, koji nije u funkciji, jer je u cijelosti zarastao. Sa jugoistočne strane omeđena je takozvanim kamenim ciljima, dok sa sjeverozapadne i sjeveroistočne strane nisu vidljivi kakvi kameni cilji, međutim za pretpostaviti je gdje se nalazi međa, jer je taj dio neobrađen zarastao u draču i predstavlja zapuštenu oranicu. Od poboljšica se nalazi velika bajama na sjeveroistočnoj međi iste.

9.3. Iz skice vještaka mjernika Ivice Trošića od dana 07. srpnja 2020. godine razvidan je predmet spora u posjedu tužiteljice, te je prikazan položaj i oblik utuženih nekretnina oznake čest. zem. 3212 i čest. zem. 3222 K.O. Tisno sa poboljšicama, te su navedeni posjednici prema podacima iz katastra.

10. U svom iskazu svjedoci Ive Henjaka, Borisa Crvelina, Boženke Ćuzela-Papata i Božidara Kaleb, čije je iskaze sud cijenio istinitim i vjerodostojnim, proizlazi da su prednici tužiteljice bili u posjedu utuženih nekretnina i to pok. djed Božidar Kaleb koji je iste sa svojom obitelji obrađivao, ali da taj posjed nije bi pošten i samostalan, jer iz samog iskaza sestre tužiteljice Boženke Ćuzela-Papata nedvojbeno proizlazi da se tuženiku davao prinos od obrade maslina u naturi - maslinovom ulju.

10.1. Svjedok Ive Henjak pok. Stipe iz Tisnog starosti 72 godine, u daljnjem srodstvu sa tužiteljicom, u svom iskazu navodi da ova nekretnina koja nosi oznaku čest. zem. 3222 K.O. Tisno, a na kojoj je on upisan kao posjednik u katastru, da su istu izravno obrađivali njegovi prednici i bili u posjedu iste i to njegov otac Stipe Henjak i djed Krste Henjak, te da je u diobi sa njegovim pokojnim ocem Stipom ova nekretnina pripala njegovoj teti, a baki tužiteljice, Marici Kaleb rođ. Henjak pok. Krste. On da je rođen 1949. godine a sa 15 godina da je otišao na školovanje u Zagreb, a dok je bio u Tisnom da se na ovom zemljištu sijalo žito, zob, bob i sl. U odnosu na

drugo zemljište, poviše ovog, oznake čest. zem. 3212 K.O. Tisno navodi da su istog izvorno obrađivali Kalebovi, odnosno pok. Božidar Kaleb i njegova djeca, sin Ante i kći Ivanica, dok njegov drugi sin Frane se nije bavio poljoprivredom, te da se i ova zemlja obrađivala na način kao i ova prethodna. Na posebno pitanje da li bi njegovi prednici dok su obrađivali ovu prvu nekretninu kao i kasnije prednici tužiteljice - Kalebovi išta davali crkvi na ime te obrade, navodi da mu nije poznato.

10.2. Svjedok Boris Crvelin pok. Ive iz Tisnog, star 62 godine iskazuje da je njegov brat Miljenko Crvelin, koji živi u Australiji, vlasnik susjednog zemljišta, te da on i danas za njega to zemljište obrađuje. Poznato mu je dok je još bio dijete da su predmetne nekretnine obrađivali Kalebovi i to pokojni Božidar Kaleb, njegova sada pokojna kći Ivanica Kaleb, koja je preminula prošle godine, te se sjeća da su imali konja, držali su ovce, a predmetno zemljište se obrađivalo na način da se sijao bob, biž, djetelina, zob i sl. Nije mu poznato da li bi išta davali crkvi za obradu. Predmetno zemljište da se obrađivalo sve do unatrag godine dana, kada je umrla Ivanica Kaleb, a ista da nije bila udana i umrla je bez potomaka.

10.3. Svjedok Boženka Čuzela - Papata rođ. Kaleb pok. Ante iz Tisnog, stara 58 godina, sestra tužiteljice, iskazuje da se predmetno zemljište obrađivalo otkada ona zna za sebe, a rođena je 1962. godine, te da je još kao dijete pomagala u polju, a na ovom zemljištu da se sijao bob, biž, sadio krumpir, a jedno dvije godine je bilo žito i djetelina, a obrađivalo se sve do unatrag 8-9 godina, dok se nije razboljela teta Ivanica Kaleb, a koja je umrla prošle godine. U polju da je pomagala i njena sestra Marija (tužiteljica) koja je otišla živjeti u Australiju 1980. g., a predmetno zemljište da je naslijedila od djeda Božidara Kaleba pok. Frane. Na posebno pitanje navodi da se crkvi davao prinos od obrade, a što bi se odnosilo na ulje, jer na ovoj nekretnini na kojoj je sada 5 mlađih maslina nekada su bila 2 stabla stare masline. Također navodi da je pokojni djed Božidar bio mesar, a polje da su obrađivali ona, njena sestra i brat, te otac Ante i majka Tereža, te teta Ivanica, a pokojni djed da je sudjelovao u obradi zemljišta kada bi završio svoj posao u mesnici.

10.4. Nadalje, svjedok Božidar Kaleb, brat tužiteljice, star 59 godina u svom je iskazu naveo kako je nekretnine koje su predmet spora koristio njegov djed Božidar Kaleb koji je tamo sadio sezonske kulture a isti da je predmetne nekretnine dobio od svojih prednika. Njegov djed Božidar Kaleb da je tu nekretninu obrađivao sa svojim ocem 40-tih i 50-tih godina prošlog stoljeća. Nikada da nitko iz crkve nije kontaktirao i tražio od njega da bilo što plaća crkvi isto tako niti od njegovih prednika. Nikada nitko da nije tražio od njegovih prednika da se uklone sa nekretnine a isto tako niti je njegov djed sklapao ikakav ugovor o zakupu. Njegov djed da nije nosio nikakvo maslinovo ulje u crkvu u svrhu plaćanja zakupa. Nakon smrti njegovog djeda nekretnina da je ostala tužiteljici koja da je pokušala upisati pravo vlasništva u zemljišnim knjigama na predmetnim nekretninama te je tako došla do saznanja da djed nije upisan kao vlasnik. Tužiteljica da je nakon smrti djeda nastavila obrađivati nekretninu, istu da obrađuje i danas i to na način da se tamo nalaze masline i to jedna stara i četiri novo zasađene 1995. godine. U odnosu na prinos crkvi svjedok je naveo kako se za vrijeme trajanja bivše države 29. studenog slavio dan države i tada da bi bio običaj da se prinos daje učitelju, doktoru, profesoru pa tako i crkvi.

11. Prema odredbi čl. 128. st. 1. Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima (NN br. 91/96, 68/98, 137/99, 22/00, 73/00, 114/01, 100/04, 79/06, 141/06, 146/08 i 38/09, 153/09, 143/12 i 152/14, dalje ZV), nasljednik stječe vlasništvo naslijeđenih stvari u času otvaranja nasljedstva, ako zakonom nije drukčije određeno. Dakle, u ovom postupku tužiteljica je trebala dokazati da je njen prednik Božidar Kaleb pok. Frane kojeg je ona naslijedila, stekao utužene nekretnine izvanrednom dosjelošću odnosno da se nalazio u neprekidnom i poštenom posjedu najmanje 40 godina sukladno čl. 159. st. 4. Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima (NN br. 91/96, 68/98, 137/99, 22/00, 73/00, 114/01, 100/04, 79/06, 141/06, 146/08 i 38/09, 153/09, 143/12 i 152/14, dalje ZV), ili da se tužiteljica nalazila u takvom posjedu sukladno navedenoj zakonskoj odredbi.

11.1. Dosjelost je originarni način stjecanja prava vlasništva na temelju zakona. Sukladno odredbi čl. 159. st. 1. ZV-a dosjelošću se stječe vlasništvo stvari samostalnim posjedom te stvari ako taj ima zakonom određenu kakvoću i neprekidno traje zakonom određeno vrijeme, a posjednik je sposoban da bude vlasnikom te stvari. Samostalni posjednik čiji je posjed nekretnine zakonit, istinit i pošten stječe vlasništvo protekom deset godina samostalnog posjedovanja (st. 3.), a samostalni posjednik kojem je posjed barem pošten stječe protekom dvadeset godina, dok je stavkom 4. propisano da posjednik nekretnine u vlasništvu Republike Hrvatske, županija i jedinica lokalne samouprave i jedinica lokalne samouprave i uprave i s njima izjednačenih pravnih osoba, kao i nekretnine u vlasništvu crkve ili drugih pravih osoba koje ne traže za sebe dobitak nego služe za dobrotvorne ili druge općekorisne svrhe, steći će dosjelošću vlasništvo nekretnine ako mu je samostalni posjed neprekidno trajao dvostruko vrijeme od onog iz st. 2. i 3. Odredbom čl. 160. st. 2. ZV-a je propisano da se u vrijeme za dosjelost uračunava i vrijeme za koje su prednici sadašnjega posjednika neprekidno posjedovali kao zakoniti, poštenu i istiniti samostalni posjednici, odnosno poštenu samostalni posjednici. Prema čl. 11. st. 1. ZV-a samostalni posjednik je onaj tko stvar posjeduje kao da je njezin vlasnik ili posjeduje pravo kao da je nositelj toga prava, dok je nesamostalni posjednik onaj tko stvar ili pravo posjeduje priznajući višu vlast posrednoga posjednika, dok je stavkom 2. određeno da će se posjed smatrati samostalnim, ako se ne dokaže suprotno. Odredbom čl. 18. st. 3. ZV-a propisano je da posjed je pošten ako posjednik kad ga je stekao nije znao niti je s obzirom na okolnosti imao dovoljno razloga posumnjati da mu ne pripada pravo na posjed, ali poštenje prestaje čim posjednik sazna da mu pravo na taj posjed ne pripada.

12. Iz naprijed navedenih zakonskih odredbi jasno proizlazi kako se posjed smatra poštenim ako se ne dokaže suprotno, pa je nesporno da je tužena u ovom postupku trebala oboriti presumpciju poštenja posjeda prednika tužiteljice i nje same, dakle u konkretnom slučaju takva obveza tužene proizlazi i iz odredbe čl. 219. st. 1. Zakona o parničnom postupku (Narodne novine: 53/91, 91/92, 58/93, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 02/07, 84/08, 96/08, 123/08, 57/11, 148/11, 25/13, 89/14, 70/19, 80/22, 114/22 i 155/23 u daljnjem tekstu ZPP) iz koje proizlazi kako je teret dokazivanja navoda i činjenica kojima osporava navode suprotne strane upravo na onom tko osporava, u ovom slučaju tuženoj.

13. U pogledu činjenica da u knjigama zakupa zemljišta tuženice postoji podatak da se radi o veleposjedničkom zemljištu crkve na kojima su postojala kmetska prava trećih osoba valja napomenuti da sud utvrdio iz rješenja o nasljeđivanju Kaleb

Frane, pradjeda tužiteljice za kojeg ista tvrdi da je obrađivao nekretnine, rođen 1879. godine a preminuo 17. kolovoza 1965. godine. Dakle isti da je obrađivao nekretnine do smrti, odnosno 1965. godine. Uzimajući u obzir činjenicu da bi se radilo o veleposjedničkom zemljištu, sud je istu razmatrao sukladno odredbama Zakona o ukidanju agrarnih odnosa feudalnog karaktera na području Dalmacije i Hrvatskog Primorja objavljenog u Narodnim novinama 22. studenog 1946. godine. Prema odredbi čl. 1. u svezi s čl. 2. citiranog zakona ukidaju se svi agrarni odnosi feudalnog karaktera na području Dalmacije i Hrvatskog Primorja, i zemlja prelazi u slobodno vlasništvo obrađivača. Odnosima se smatraju vječni liveli, feudalni, kmetski, emfiteutečni, kolonatski, težački i svi trajni agrarni odnosi bez obzira na naziv, kod kojih vlasnik nije sam obrađivao zemlju, nego je pod raznim uslovima davao drugome na obrađivanje.

13.1. Odredbom čl. 5. st. 1. Zakona o ukidanju agrarnih odnosa feudalnog karaktera na području Dalmacije i Hrvatskog Primorja zemlja propisano je da zemlja prelazi u vlasništvo obrađivača slobodna od dugova i tereta, koji su teretili vlasnika. Odredbom čl. 7. istog zakona propisano je kako stupanjem na snagu ovog Zakona prestaje obveza davanja dohodaka. Neplaćene dohotke obrađivači nisu dužni naknaditi vlasniku.

14. Stoga, zaključno, imajući u vidu naprijed citiranu zakonsku odredbu, prema stajalištu ovog suda, stupanjem na snagu Zakona o ukidanju agrarnih odnosa feudalnog karaktera na području Dalmacije i Hrvatskog Primorja 22. studenog 1946. godine, prestalo bi eventualno kmetsko pravo te je zemlja prešla u vlasništvo obrađivača bez potrebe za davanjem daljnjih dohodaka. Budući da prema mišljenju ovog suda tužena do zaključenja glavne rasprave nije dokazala, točnije osporila poštenu posjed prednika tužiteljice, odnosno nije dokazala da bi prednik tužiteljice, točnije njezin djed koristio nekretnine a za korištenje plaćao tuženici određeni dohodak. Dakle, tužena nije do zaključenja glavne rasprave osporila pošten posjed tužiteljice niti je dokazima osporila navode i činjenice kojima je osporavala navode iz tužbe.

15. Primjenom pravnih pravila Općeg građanskog zakonika (koji se primjenjuje do 31. kolovoza 1980. temeljem Zakona o načinu primjene pravnih propisa donesenih prije 6. travnja 1941. godine, „Narodne novine“, broj: 73/91, dalje OGZ), te primjenom odredbe čl. 28. st. 4. Zakona o osnovnim vlasničkopravnim odnosima („Službeni list SFRJ“ broj 6/80 i 36/90, "Narodne novine" broj 53/91 - dalje: ZOVO), a jednako je propisano i sada odredbom čl. 159. ZV-a, pošten (savjestan) posjed. Dakle, za stjecanje prava vlasništva dosjelošću posjed mora biti barem pošten i trajati zakonom određeno vrijeme. Posjed je pošten, odnosno savjestan ako posjednik ne zna ili ne može znati da stvar koju posjeduje nije njegova (paragraf 328. OGZ-a, čl. 72. st. 2. ZOVO-a, sada čl. 18. st. 5. ZV-a). Poštenje (savjesnost) posjeda se pretpostavlja, s time da je i prema odredbi pravnog pravila paragrafa 1472. OGZ-a (istovjetno kao i odredbom čl. 159. st. 3. i 4. sada važećeg ZV-a), za stjecanje vlasništva dosjelošću nekretnina u državnom, općinskom i crkvenom vlasništvu, bio propisan posjed kroz četrdeset godina (ukoliko se radi o posjedu koji je barem pošten).

15.1. Stjecanje, promjena, pravni učinci i prestanak stvarnih prava do stupanja na snagu ZVDSP-a se prosuđuje prema pravnim pravilima koja su se primjenjivala u trenutku stjecanja, promjene i prestanka prava i njihovih pravnih učinaka. U

vremenskom razdoblju prije 1. rujna 1980. godine (kao dana stupanja na snagu Zakona o osnovnim vlasničkopravnim odnosima, stjecanje prava vlasništva na nekretninama prosuđuje se primjenom odredbi Općeg građanskog zakonika (dalje: OGZ).

15.2. Pravna pravila OGZ-a koji se na ovim prostorima primjenjuje od 1853. godine, s time da se od 1946. godine primjenjivao na temelju odredbe članka 4. Zakona o nevažnosti pravnih propisa donesenih prije 6. travnja 1941. i za vrijeme neprijateljske okupacije ("Službeni list" FNRJ broj 86/1946). Prema pravnom pravilu paragrafa 1472. OGZ-a pravo vlasništva nekretnine na kojoj je bilo upisano državno vlasništvo kao općenarodna imovina temeljem izvanredne dosjeloosti (originarno) moglo se steći nakon neprekidnog četrdesetgodišnjeg posjedovanja iste i to do 6. travnja 1941.

16. Stoga, zaključno, imajući u vidu, a polazeći od utvrđenja ovog suda da je kontinuirani, samostalni i od nikoga ometani posjed pravnih prednika tužiteljice glede nekretnine koja je predmet spora izvršavan počevši od 50-tih godina prošlog stoljeća (što proizlazi iz iskaza saslušanih svjedoka u ovom postupku) a koji posjed je ovaj sud našao savjesnim odnosno poštenim, te koja kvaliteta posjeda se presumira po samom zakonu, a kako u konkretnom slučaju u odnosu na potraživanje tužiteljice ne postoji suprotstavljeni pravni interes trećih osoba, zaključak je ovog suda kako je pravni prednik tužiteljice i to djed iste odgovarajuću nekretninu stekao ispunjenjem za to propisanih pretpostavki, točnije izvanrednom dosjelošću rok koje je propisan odredbom čl. 159. st. 4. Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima, odnosno u trajanju od 40 godina, svakako dovršen stupanjem na snagu ZV-a, a onda se nekretnina prenosila generacijama u obitelji sve do tužiteljice.

17. Odluka o troškovima temelji se na odredbi čl.154 st. 1. Zakona o parničnom postupku (Narodne novine broj: 53/91, 91/92, 58/93, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 02/07, 84/08, 96/08, 123/08, 57/11, 148/11, 25/13, 89/14 i 70/19 dalje ZPP) pa je tužiteljici kao opravdan priznat trošak za sastav tužbe u iznosu od 200,00 eura uvećano za PDV što ukupno iznosi 250,00 eura, trošak za pristup na ročište dana 13. svibnja 2016. godine u iznosu od 100,00 eura uvećano za PDV što ukupno iznosi 125,00 eura, trošak za pristup na ročište dana 06. lipnja 2016. godine u iznosu do 200,00 eura uvećano za PDV što ukupno iznosi 250,00 eura, trošak za pristup na ročište određeno za dan 01. srpnja 2016. godine u iznosu do 200,00 eura uvećano za PDV što ukupno iznosi 250,00 eura, trošak za pristup na ročište određeno za dan 06. srpnja 2016. godine u iznosu do 200,00 eura uvećano za PDV što ukupno iznosi 250,00 eura, trošak za pristup na ročište dana 14. rujna 2020. godine u iznosu do 200,00 eura uvećano za PDV što ukupno iznosi 250,00 eura, trošak za pristup na ročište dana 15. svibnja 2023. godine u iznosu do 200,00 eura uvećano za PDV što ukupno iznosi 250,00 eura, trošak za pristup na ročište dana 05. veljače 2025. godine u iznosu do 200,00 eura uvećano za PDV što ukupno iznosi 250,00 eura, trošak za pristup na ročište dana 17. listopada 2025. godine u iznosu do 200,00 eura uvećano za PDV što ukupno iznosi 250,00 eura, trošak za pristup na ročište dana 12. svibnja 2026. godine u iznosu do 200,00 eura uvećano za PDV što ukupno iznosi 250,00 eura, trošak za sastav podneska od dana 02. studenog 2016. godine u iznosu do 200,00 eura uvećano za PDV što ukupno iznosi 250,00 eura, trošak za sastav žalbe na presudu u iznosu od 250,00 eura uvećano za PDV ukupno 312,50 eura, trošak sudske pristojbe za tužbu u iznosu do

53,08 eura te trošak predujma za provođenje očevida u iznosu do 331,80 eura. Dakle, tužiteljici je kao opravdan priznat trošak parničnog postupka u iznosu od 3.322,38 eura.

17.1. U odnosu na zahtjev tužiteljice za naknadu troškova sudskih pristojbi na presudu u iznosu do 53,08 eura, valja napomenuti da je Uredbom o tarifi sudskih pristojbi, Trb. 2. u napomenama toč. 3. propisano da ako viši sud ukine odluku nižeg suda i predmet vrati na ponovno raspravljanje nižem sudu, ne plaća se sudska pristojba za novu odluku.

18. Slijedom svega naprijed navedenog odlučeno je kao u izreci.

U Šibeniku, 18. lipnja 2026.

SUTKINJA

Martina Miletić Lovrić

POUKA O PRAVNOM LIJEKU:

Protiv ove presude nezadovoljna stranka ima pravo žalbe u roku 15 dana od dana primitka pisanog opravka iste.

Žalba se podnosi putem ovog suda za Županijski sud, u dovoljnom broju primjeraka sud i protivnu stranu.

DN-a:

- tužiteljica po punomoćnici Suzana Mandić, odvjetnica u Šibeniku
- za tuženu punomoćnica Nada Mikulandra, odvjetnica u Šibeniku

Broj zapisa: **9-30889-9e957**

Kontrolni broj: **0be11-6241c-3872e**

Ovaj dokument je u digitalnom obliku elektronički potpisan sljedećim certifikatom:

CN=Martina Miletić Lovrić, O=OPĆINSKI SUD U ŠIBENIKU, C=HR

Vjerodostojnost dokumenta možete provjeriti na sljedećoj web adresi:

<https://e-komunikacija.pravosudje.hr/provjera-vjerodostojnosti>

unosom gore navedenog broja zapisa i kontrolnog broja dokumenta.

Provjeru možete napraviti i skeniranjem QR koda. Sustav će u oba slučaja prikazati izvornik ovog dokumenta.

Ukoliko je ovaj dokument identičan prikazanom izvorniku u digitalnom obliku, **Općinski sud u Šibeniku** potvrđuje vjerodostojnost dokumenta.